

SAK 20/2018

REGULERING AV FISKET ETTER LEPPEFISK I 2019

1 SAMMENDRAG

Reguleringstiltakene i 2018 har bidratt til mer ro i fisket etter leppefisk og et totaluttak i tråd med anbefalingene fra Havforskningsinstituttet. Fiskeridirektøren foreslår at årets reguleringer i størst mulig grad videreføres, slik at vi kan se effektene av reguleringstiltakene over en lengre tidsperiode. Det foreslås derfor at totalkvoten gjelder for alle arter, og fastsettes til 18 millioner leppefisk, og at kvoten fordeles geografisk på tre områder.

Det foreslås at fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe får en fartøyskvote på 48.000 stykk leppefisk og at fartøy som har adgang til å delta i åpen gruppe får en maksimalkvote på 5.000 stykk leppefisk. For at fisker og kjøper i størst mulig grad skal kunne planlegge for hele sesongen tilrår fiskeridirektøren at det ikke gjennomføres refordelinger i 2019.

Alle som skal delta i fisket etter leppefisk må ha en leveringsavtale med godkjent kjøper. Fartøy som deltar i lukket gruppe, fritidsfiskere og personer som deltar gjennom ungdomsfiskeordningen må sende en kopi av leveringsavtalen til Fiskeridirektoratet. Fiskere som deltar med merkeregistrert fartøy i åpen gruppe behøver ikke sende kopi av leveringsavtalen til Fiskeridirektoratet. Leveringsavtalen må likevel kunne vises frem ved forespørsel og vi foreslår at den skal oppbevares om bord.

Det foreslås at åpningsdatoene og redskapsbegrensingen videreføres. Det foreslås imidlertid en tidligere stoppdato, og at den settes til 1. oktober 2019.

Fiskeridirektøren har også sett nærmere på fisket under ungdomsfiskeordningen, og har noen anbefalinger i forhold til reguleringen av denne ordningen.

2 FISKET I 2018

Fisket etter leppefisk er i år regulert med totalkvote, geografiske kvoter, kvoter på fartøynivå, lukket og åpen gruppe og fredningstid. I tillegg har vi regler knyttet til minstemål, seleksjonsinnretninger, antall redskap og røkting. Mange av elementene har vært med siden vi startet å regulere fisket etter leppefisk. De sentrale nye elementene i reguleringsopplegget for 2018 er oppretting av lukket gruppe i fisket etter leppefisk og kombinasjonen av både totalkvote og kvote på fartøynivå.

2.1 KVOTER I 2018

Totalkvoten i 2018 var satt til 18 millioner leppefisk. Kvoten var geografisk fordelt på følgende måte;

- 4 millioner leppefisk på Sørlandet¹,
- 10 millioner leppefisk på Vestlandet², og
- 4 millioner leppefisk nord for 62°N

Kvotene var fordelt med 90 prosent til fartøy som deltar i lukket gruppe og 10 prosent til fartøy som deltar i åpen gruppe.

Det ble fastsatt en fartøykvote på 45.000 stykk leppefisk for fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe og en maksimalkvote på 6.000 stykk leppefisk for fartøy i åpen gruppe.

2.2 DELTAKERREGULERING

2.2.1 Lukket gruppe

22. mars 2018 ble det besluttet at fisket etter leppefisk skulle lukkes³. For å kunne delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i 2018 måtte følgende vilkår være oppfylt, jf. § 43a første ledd i deltakerforskriften:

- a) fartøyeier må ha fisket og levert leppefisk med fartøyet til en verdi av over 50.000 kr i to av årene 2014, 2015 og 2016 i henhold til oppgaver fra salgslagene
- b) fartøyet må ha lasteromsvolum som er mindre enn 500 m³ og være registrert i merkeregisteret
- c) eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet på blad B
- d) fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter leppefisk
- e) det må foreligge leveringsavtale med godkjent kjøper

Fiskeridirektoratet hadde adgang til å dispensere fra vilkårene i bokstav a) i følgende tilfelle:

- for fartøy som er kjøpt eller kontrahert som erstatningsfartøy for annet fartøy dersom det tidligere fartøyet og erstatningsfartøyet til sammen fylte vilkårene i bokstav a mht. aktivitet. Søknad om slik dispensasjon måtte være Fiskeridirektoratet i hende innen 5. mai.
- Dersom eier av fartøyet hadde inngått bindende avtale om kjøp av fartøyet mellom 1. januar 2015 og 31. desember 2015 og hadde fisket og levert leppefisk med fartøyet til en verdi av over kr. 50.000,- i 2016.

378 fartøy oppfylte vilkårene for å kunne delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i 2018. 85 fartøy er hjemmehørende på Sørlandet, 194 på Vestlandet og 99 fartøy er hjemmehørende nord for 62°N.

¹ På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Agder fylke.

² På kyststrekningen fra og med Rogaland fylke til 62°N.

³ Deltakerforskriften §§ 43 a. (vilkår for å delta i lukket gruppe) og 43 b. (vilkår for å delta i åpen gruppe).

Tabell 2.2.1: Antall fartøy i lukket gruppe i fisket etter leppefisk, fordelt etter fylket fartøyet er hjemmehørende i, per 23.10.2018

Geografisk fordeling	Fylke	Antall fartøy
Sørlandet	Østfold	5
	Akershus	1
	Vestfold	8
	Telemark	4
	Aust-Agder	23
	Vest-Agder	44
		85
Vestlandet	Rogaland	52
	Hordaland	124
	Sogn og Fjordane	18
		194
Nord for 62°N	Møre og Romsdal	63
	Trøndelag	32
	Nordland	1
	Finnmark	3
		99
Totalsum		378

2.2.2 Åpen gruppe

For å kunne delta i åpen gruppe i fisket etter leppefisk i 2018 måtte følgende vilkår være oppfylt, jf. § 43b første ledd i deltakerforskriften:

- fartøyet må ha lasteromsvolum som er mindre enn 500 m³ og være registrert i merkeregisteret
- eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet
- fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter leppefisk
- det må foreligge leveringsavtale med godkjent kjøper
- under utøvelse av fangst må eier selv være høvedsmann om bord i fartøyet.

Fiskeridirektoratets regionkontor kunne dispensere fra kravet om at eier må stå om bord som høvedsmann under utøvelsen av fisket i følgende tilfeller;

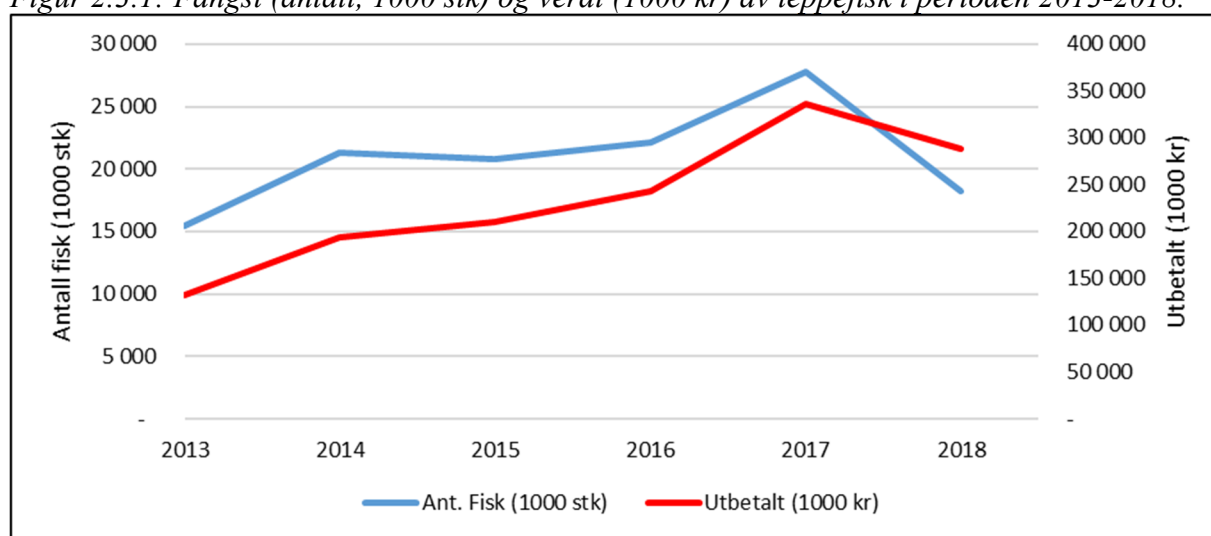
- dersom eier hadde tillitsverv i fiskeriorganisasjon eller offentlig verv, og vervet medfører at eier ikke kan være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelsen av fisket,
- eier er gravid eller har født barn for mindre enn 2 år siden, eller
- dersom eier var forhindret fra å være høvedsmann om bord på grunn av sykdom eller skade som ville kreve langvarig rehabilitering.

2.3 STATUS I FISKET I 2018

Fisket etter leppefisk åpnet 17. juli klokken 08.00 sør for 62°N og 31. juli klokken 08.00 nord for 62°N. Det var satt en felles sluttdato for hele landet, 31. oktober klokken 20.00.

Figur 2.3.1 viser fangst (antall) og verdi av leppefisk i årene 2013 til 2018. Per 26. oktober 2018 er det totalt fisket og landet 18,3 millioner leppefisk i 2018. Uttaket av leppefisk er redusert i år, og er det laveste uttaket siden 2013. Fisket etter leppefisk er blitt et viktig kystnært fiskeri, og førstehåndsverdien for leppefisk i 2018 er 290 millioner kroner.

Figur 2.3.1: Fangst (antall, 1000 stk) og verdi (1000 kr) av leppefisk i perioden 2013-2018.

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2018⁴.

Reguleringen av fisket etter leppefisk skiller geografisk mellom tre områder; Sørlandet, Vestlandet (sør for 62°N) og nord for 62°N. Tabell 2.3.1 viser fangst av villfanget leppefisk fordelt på disse tre områdene.

Tabell 2.3.1: Fangst (antall, 1000 stk) av leppefisk fordelt på geografiske områder i årene 2013-2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sørlandet	2 764	4 351	3 737	4 271	5 348	3 701
Vestlandet	9 077	11 329	12 606	12 626	16 222	10 727
Midt-Norge	3 647	5 587	4 438	5 275	6 248	3 843
Totalsum	15 488	21 267	20 781	22 172	27 818	18 271

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2018.

¹ Fangstområde 09.

I 2018 var de geografisk fordelte kvotene på Sørlandet og nord for 62°N satt til 4 millioner leppefisk og 10 millioner leppefisk på Vestlandet.

⁴ Sluttsedlene danner grunnlaget for statistikken.

I reguleringen av fisket etter leppefisk i 2016 omfattet *Sørlandet* kyststrekningen fra grensen mot Sverige til Varnes fyr på Lista. Tilsvarende var *Vestlandet* definert som kyststrekningen fra Varnes fyr på Lista til 62°N. Denne geografiske inndelingen samsvarer med definisjonen av hovedområder i Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister, og *Sørlandet* tilsvarte hovedområde 09. I 2017 ble det ikke fastsatt totalkvote. Åpningstidspunktene var differensiert mellom sør og nord for 62°N.

Ved fastsetting av de geografiske kvotene i 2018 omfatter *Sørlandet* kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Agder fylke og *Vestlandet* defineres som kyststrekningen fra og med Rogaland fylke til 62°N. Denne geografiske inndelingen samsvarer ikke med inndelingen i datagrunnlaget vi har for å følge opp reguleringen av fisket etter leppefisk, og dette må tas hensyn til når vi leser tabell 2.3.1. Fangst som er fisket på kyststrekningen fra Varnes fyr på Lista til og med Agder fylke er inkludert i fangsttallene for Vestlandet, men skal i 2018 belaste kvoten på Sørlandet⁵.

2.3.1 Lukket gruppe

Fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften kunne fiske og lande en fartøyskvote på 45.000 stykk leppefisk i 2018.

Tabell 2.3.2 gir en oversikt over kvote, fangst og restkvote i lukket gruppe i 2018.

Tabell 2.3.2: Kvote (1000 stk), fangst (1000 stk) og restkvote (1000 stk) i lukket gruppe i 2018.

	Kvote	Fangst	Rest	Antall fartøy
Sørlandet	3 600	3 300	-300	81
Vestlandet	9 000	9 600		222
Nord for 62°N	3 600	3 500	100	100
Totalt	16 200	16 400	-200	387

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2018. Se også 2.3 om avvik mellom geografiske kvoter og hovedområde 09.

Totalt har 387 fartøy (unike registreringsmerker) deltatt i fisket etter leppefisk i lukket gruppe. 81 fartøy har registrert fangst på Sørlandet, 222 fartøy har registrert fangst på Vestlandet og 100 fartøy har registrert fangst nord for 62°N. Noen av fartøyene har fisket i flere geografiske områder.

I e-post av 11. september fra Norges Fiskarlag mottok Fiskeridirektoratet en anmodning om å refordele kvoten i lukket gruppe på Sørlandet, samt å vurdere behovet for refordeling i de to andre kvoteområdene.

12. september besluttet Fiskeridirektoratet å øke kvoten for fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk som fisker på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til 62°N. Fartøyene ble tildelt et maksimalkvotetillegg på 5.000 stk. leppefisk. Alle fartøy,

⁵ Dette vil gjelde for alle tabeller hvor det skilles mellom de geografiske områdene (kun fangst i hovedområde 09 på Sørlandet).

uavhengig av hvor fartøyet er hjemmehørende kunne delta på refordelingen, men fisket måtte foregå sør for 62°N. Fartøy kunne først delta på maksimalkvotetillegget etter at fartøyskvoten var fisket opp.

5. oktober mottok Fiskeridirektoratet en henvendelse fra Norges Fiskarlag med spørsmål om utsatt stoppdato i fisket etter leppefisk nord for 62°N. Bakgrunnen var vanskelige værforhold i september som hindret fisket etter leppefisk i denne perioden. 17. oktober mottok Fiskeridirektoratet tilsvarende henvendelse om utsatt stoppdato sør for 62°N fra Fiskarlaget Vest.

Når det blir kaldere i sjøen går leppefisken dypere. Noen fiskere følger fisken når den går dypere og vi har indikasjoner på at dødeligheten er høyere i dette fisket. Leppefisk har lukket svømmeblære, og tåler ikke å bli tatt raskt opp fra dypere vann. Utover høsten når det blir mørkere blir fisketiden kortere og værforhold kan være utfordrende for små fartøy. Når temperaturen i vannet synker blir leppefisken mindre aktiv. Den blir vanskeligere tilgjengelig for fiske og den blir også mindre aktiv i oppdrettsmerdene.

I Havforskningsinstituttets rådgivning til reguleringsmøtet i november 2017, skriver de «*Det er også vist at overlevelse og effekt av leppefisk i laksemerder avtar ved kaldere temperaturer, og selv om det er noen artsforskjeller, vil det være hensiktsmessig å unngå utsett av leppefisk på slutten av året*».

Ut fra en samlet vurdering ble henvendelsene om å utvide fiskeperioden avslått.

2.3.2 Åpen gruppe

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften kunne fiske og lande en maksimalkvote på 6.000 stykk leppefisk i 2018.

Tabell 2.3.3 gir en oversikt over kvote (antall), fangst og restkvote i åpen gruppe i 2018, samt informasjon om når fisket ble stoppet.

Tabell 2.3.3: Kvote (1000 stk), fangst (1000 stk), rest (1000 stk) og stopp i fisket i åpen gruppe i 2018.

	Kvote	Fangst	Rest	Stopp i fisket	Frist for landing av fangsten
Sørlandet	400	430	- 180	7. august kl. 20.00	10. august kl. 20.00
Vestlandet	1 000	1 150		12. august kl. 20.00	15. august kl. 20.00
Nord for 62°N	400	330	70	8. september kl. 20.00	11. september kl. 20.00

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2018.

De geografiske kvotene er fordelt med 10 prosent til fartøy i åpen gruppe, dette tilsvarer 1,8 millioner leppefisk, fordelt med 400.000 leppefisk på Sørlandet, 400.000 leppefisk nord for 62°N og 1 million leppefisk på Vestlandet. Kvoten til åpen gruppe har som formål å gi de fiskerne som ikke fylte vilkårene til å delta i lukket gruppe når fisket ble lukket, anledning til en begrenset deltakelse i fisket etter leppefisk. Kvoten til åpen gruppe skal, i tillegg til å dekke

fangsten til merkeregistrerte fartøy som deltar i åpen gruppe i medhold av deltakerforskriften, dekke fangsten i fritidsfiske og i ungdomsfiskeordningen.

Totalt har 255 merkeregistrerte fartøy deltatt i fisket etter leppefisk i åpen gruppe. I overkant av 120 fritidsfiskefartøy har fisket og landet leppefisk. I tillegg er det fisket 156.000 leppefisk innenfor ungdomsfiskeordningen.

Det finnes ikke et register som gir en oversikt over de fartøyene som fyller vilkårene for å delta i åpen gruppe i fisket etter leppefisk. Fiskeridirektoratet får først informasjon om hvem som faktisk deltar i åpen gruppe når det skrives landings- og sluttседdel. Fordi vi ikke kjenner til hvem som deltar i åpen gruppe på forhånd ble det besluttet at fiskere med fartøy i åpen gruppe ikke skulle sende kopi av leveringsavtale til Fiskeridirektoratet før fisket startet opp. Ved eventuell kontroll måtte en kunne fremvise leveringsavtale.

Fritidsfiskere sender kopi av leveringsavtale sammen med søknad om tillatelse til å delta i fisket etter leppefisk.

3 BESTANDSSITUASJONEN

Frem til og med 2015 ga innsamlede data ikke grunnlag for bekymring for det økende fisketrykket. I 2016 ga Havforskningsinstituttet følgende anbefaling; *«Basert på en helhetsvurdering av bestandssituasjonen med de bestandsindikatorne vi har, og inntil vi får bedre kunnskap om fisket, bestandsstørrelser, bestandsdynamikk og leppefiskens betydning i økosystemet, bør det ikke tillates ytterligere økning i fiskeinnsats og beskatning på Sørlandet og nord for Stad. På Vestlandet sør for Stad bør innsatsen reduseres med ca 15-20%»*.

Havforskningsinstituttet har holdt fast på at det ikke er grunnlag for å anbefale en ytterligere beskatning enn den som ble anbefalt i 2016. I brev av 23. oktober 2018 om kunnskapsstøtte til 2019 sesongen skriver Havforskningsinstituttet at *«Totalkvoten er i tråd med HI sitt råd om ikke å øke totalfangsten over 18 millioner individer totalt»*⁶.

Havforskningsinstituttet følger bestandssituasjonen for de ulike leppefiskartene med å hente data fra ulike kilder; Strandnotundersøkelsen for Skagerrakkysten, forsøksfiske i Austevoll og Flødevigen, innsamling av fiskeriavhengige data, samt et dybdefordelingsprosjekt.

Det er i hovedsak bergnebb, berggylte, grasgylt og grønngylt som benyttes som rensfisk. Havforskningsinstituttet anbefaler at det innføres minstemål og maksimalmål som reflekterer artenes biologi og livshistorie. Tabellen nedenfor er en kopi av tabell 1 i brev av 23. oktober 2018 fra Havforskningsinstituttet og inneholder en oversikt over minste- og maksimalmål som reflekterer artens biologi. Dokumentet er vedlagt.

⁶ «Bestilling av kunnskapsstøtte – leppefisk. Forberedelse til 2019-sesongen», Havforskningsinstituttet. Vedlagt.

Havforskningsinstituttets råd for minste- og maksimalmål i fisket etter leppefisk som reflektere artens biologi.

Art	Maks alder – størrelse	Lengde ved kjønnsmodning	Minstemål 2018	RÅD: Minstemål - maksimalmål
Berggylte	29 år – 50 cm	Hunner: 20-24 cm Hanner: 32-40 cm	14 cm	Min 22 – maks 28 cm
Grønn-gylte	9 år – 25 cm 4 år – 25 cm (Sørlandet)	Hunner: 9-12 cm Hanner: 13 -16 cm Snikerhanner: 7-10 cm	12 cm	Vestlandet og Midt-Norge: min: 12 maks: 17 cm
				Alternativ: Minstemål økes til 13 cm
				Sørlandet: min 12 cm
Bergnebb	20 år - 21 cm	6-9 cm	11 cm	Min 11 cm - Maks 14 cm Alternativ: min 12 cm
Rødnebb/Blåstål	10 år - 30 cm	Hunner: 12-15 cm Hanner: 22-25 cm	11 cm	Min 11 cm – Maks 20 cm
Grasgylte	10 år – 20 cm	7-10 cm	11 cm	11 cm

Kilde: Bestilling av kunnskapsstøtte – leppefisk. Forberedelse til 2019-sesongen. Havforskningsinstituttet 2018.

Et fartøykvoteregulert fiskeri gir mer ro i fisket, og gir også fiskeren bedre tid til å tilpasse seg slik at de mest verdifulle artene utgjør en høyest mulig andel av fartøykvoten. Berggylte er den mest verdifulle av leppefiskartene, og Havforskningsinstituttet anbefaler at det gis en egen kvote på berggylte fra og med 2019. Havforskningsinstituttet viser i sitt råd til at «*Basert på en totalvurdering av trender i forsøksfisket og svak rekruttering i østlige Skagerrak, samt at nåværende minstemål ikke tar høyde for artens sårbare livshistorie, anbefaler HI at uttaket reduseres med 50 % fra nivået i 2018*», og til at «*andelen berggylter av totalfangsten var i 2018 høyere enn snittet for de tre foregående år, noe som antyder et mer målrettet fiske etter berggylter i 2018*». Dersom rådene om minstemål og maksimalmål tas til følge anbefaler Havforskningsinstituttet at «*maksimalkvoten blir satt til 80 % av uttaket for 2018*».

For grønn-gylte og bergnebb anbefales en felles kvote på 17 millioner individer for 2018, med samme regionale fordelingsnøkkel som i 2018. Havforskningsinstituttet viser videre til at «*Gitt at HI sin anbefaling om maksimalmål for disse artene tas til følge, vil man kunne anbefale en svak økning på rundt 10 % i alle områdene*».

Det anbefales ingen kvote på rødnebb/blåstål og grasgylte. Havforskningsinstituttet viser til at ut i fra et økosystemperspektiv vil det være fordelaktig å spre beskatningen på flere arter.

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I 2019

Deltakerforskriften for 2019⁷ ble sendt på høring 19. september, og fristen for tilbakemeldinger er satt til 2. november 2018. I høringsforslaget legges det i hovedsak opp til en videreføring av gjeldende bestemmelser for deltakelse i 2018. Videre vil diskusjonen i høringsnotatet om innstramming av vilkårene for deltakelse i åpne grupper og innføring av nye unntak fra leieskipperforbudet for fedre i foreldrepermisjon og for vernepliktige i førstegangstjeneste, ha betydning for deltakelsen i fisket etter leppefisk i 2019.

Fiskeridirektøren legger på bakgrunn av høringsforslaget til grunn at gjeldende vilkår for å delta i lukket gruppe etter leppefisk videreføres. Siden fisket nå er lukket vil det imidlertid

⁷ Brev av 19. september 2018 om Høring – deltakerforskriften 2019 (18/12029).

være naturlig at kravet til tidligere aktivitet i to av kvalifiseringsårene 2014, 2015 eller 2016 utgår, og at deltakelse i 2019 er avhengig av at man har hatt adgang til å delta i 2018, jf. § 4 i gjeldende deltakerforskrift. Det vil da være 378 fartøy (ref. tabell 2.2.1) som kan delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i 2019.

I år var det krav om at fartøy som skulle føres i Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister og dermed få adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i 2018 måtte sende kopi av leveringsavtale med godkjent kjøper til Fiskeridirektoratet. Tilsvarende var det krav om at kopi av ny leveringsavtale skulle sendes inn dersom fartøy med deltakeradgang i lukket gruppe skiftet eier. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre dette kravet til å gjelde også i 2019. Fisket kan ikke starte opp før leveringsavtale er sendt inn.

For å sikre at vi har mottatt alle leveringsavtaler før fisket starter, bør det settes en tidsfrist for innsending av leveringsavtale, og fristen bør være i god tid før fiskestart. Dette gir Fiskeridirektoratet mulighet til å ta kontakt med dem som ikke har sendt inn leveringsavtale.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre kravet i lukket gruppe om at leveringsavtale med godkjent kjøper må sendes til Fiskeridirektoratet. Det foreslås videre at det settes en tidsfrist for innsending. Denne fristen settes til 1. mai 2019.

For åpen gruppe foreslår vi at årets praksis videreføres, dvs. at det ikke er nødvendig å sende kopi av leveringsavtale til Fiskeridirektoratet. For å delta i åpen gruppe er det krav om leveringsavtale med godkjent kjøper, og denne må kunne forevises dersom det er behov for det.

For åpen gruppe foreslår fiskeridirektøren at leveringsavtale med godkjent kjøper for 2019, må oppbevares om bord i fartøyet slik at den kan forevises ved behov/kontroll. Kopi av leveringsavtale skal ikke sendes til Fiskeridirektoratet.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2019

5.1 TOTALUTTAKET

Havforskningsinstituttet anbefaler at fiskeinnsats og beskatning på Sørlandet og nord for Stad holdes på 2015 nivået. På Vestlandet sør for Stad anbefaler Havforskningsinstituttet at innsatsen reduseres med ca. 15-20 % sammenlignet med 2015 nivået. Denne anbefalingen tilsvarer et totalt uttak på 18 millioner leppefisk.

Havforskningsinstituttet viser i sin kunnskapsstøtte til at de «*anser kvotereguleringer på leppefisk som en metode å kontrollere innsatsen. Det er viktig å understreke at kvotene ikke reflekterer et anslag på bærekraftig uttak for alle arter i alle områder, men baserer seg på at en videre ekspansjon i fisket bør begrenses inntil man har fått bedre kunnskap om bestandenes tåleevne til fiskeri*».

I 2016 fastsatte Fiskeridirektoratet en totalkvote på 18 millioner leppefisk. Kvoten var basert på Havforskningsinstituttets råd om bestandssituasjonen. Tilbakemeldingen på reguleringsopplegget i 2016 var at en totalkvote førte til et kappfiske, noe som ga ujevn kvalitet på fisken og et høyt fisketrykk over en relativt kort tidsperiode. Det ble derfor ikke fastsatt totalkvote i 2017, men fisket ble regulert med kvote på fartøynivå. Også i 2017 var det et godt fiske med høy fisketakt. Som figur 2.3.1 viser økte uttaket av leppefisk i 2016 og 2017, sammenlignet med 2015 nivået.

I 2018 er fisket regulert med kombinasjon av totalkvote og kvote på fartøynivå. Sammen med en lukking av fisket etter leppefisk har reguleringsopplegget i 2018 ført til at det har vært mer ro i fisket. For å sikre forutsigbarhet for både fiskere og kjøpere, slik at de kan ha fokus på kvaliteten til leppefisken, ønsker vi i størst mulig grad å videreføre årets reguleringer.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en totalkvote som gjelder for alle arter av leppefisk i 2019.

Fiskeridirektøren foreslår at totalkvoten for 2019 settes til 18 millioner leppefisk.

Det er store geografiske forskjeller med hensyn til deltakelse, fisketrykk og fangstmengde. Fangsten i de enkelte områdene avhenger av flere faktorer, men dersom det er lite tilgang til fisk i et geografisk område pga. bestandssituasjonen er det lite hensiktsmessig at fisketrykket blir flyttet til et annet geografisk område. Det kan også være andre omliggende faktorer som har betydning for hvor en ønsker å fiske. Det er derfor hensiktsmessig å beholde den geografiske fordelingen av kvotene.

Fiskeridirektøren foreslår at totalkvoten fordeles geografisk på tre områder.

Som vist til under punkt 2.3 *Status i fisket i 2018*, omfatter Sørlandet kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Agder fylke i årets reguleringsopplegg. Vestlandet er definert som kyststrekningen fra og med Rogaland til 62°N.

I tidligere reguleringer har området Sørlandet hatt samme definisjon som statistikkområde 09 i Landings- og sluttседdelregisteret, dvs. kyststrekningen fra grensen mot Sverige til Varnes fyr på Lista. For å kunne følge utviklingen i fisket i det enkelte reguleringsområdet, foreslår fiskeridirektøren at grensen mellom Sørlandet og Vestlandet går ved Varnes fyr på Lista.

Fiskeridirektøren foreslår at definisjonen av Sørlandet samsvarer med hovedområde 09 i Landings- og sluttседdelstatistikken.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes følgende kvoter:

- 4 millioner leppefisk på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til Varnes fyr på Lista (Sørlandet),
- 10 millioner leppefisk på kyststrekningen fra Varnes fyr på Lista til 62°N (Vestlandet), og
- 4 millioner leppefisk nord for 62°N.

Fiskeridirektøren foreslår at fordelingen på lukket og åpen gruppe i 2018 videreføres i 2019, slik at kvotene fordeles med 90 % til fartøy som deltar i lukket gruppe og 10 % til fartøy som deltar i åpen gruppe.

5.2 KVOTER PÅ FARTØYNIVÅ

I 2017 var første året det ble fastsatt kvote på fartøynivå. Da kunne fartøy med adgang til å delta i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften, fiske og lande en fartøykvote på 75.000 leppefisk.

I 2018 ble fisket etter leppefisk lukket, og fisket ble regulert med en åpen og en lukket gruppe. Fartøy som deltar i lukket gruppe kan lande en fartøykvote på 45.000 stykk leppefisk. Fartøy som deltar i åpen gruppe kan fiske og lande en maksimalkvote på 6.000 stykk leppefisk.

Fiskeridirektøren foreslår å regulere fisket etter leppefisk i 2019 med kvote på fartøynivå.

5.2.1 Lukket gruppe

Deltakerreguleringen og reguleringen av uttaket av leppefisk ble fastsatt 22. mars 2018. Mht. reguleringen av deltakelsen ble det for første gang opprettet en lukket gruppe i fisket etter leppefisk.

I høring av deltakerforskriften 2018 presenterte Fiskeridirektoratet fire alternativer til deltakerregulering, og for hvert av alternativene ble det gitt et estimat på antall fartøy som ville fylle vilkårene til å delta i lukket gruppe. Det ble også gitt regneeksempler for kvoter på fartøynivå basert på denne estimerte deltakelsen. Disse regneeksemplene dannet grunnlaget for fastsatt fartøykvote i 2018. Først etter at saksbehandlingen i hht. deltakerforskriften 2018 var ferdigstilt hadde vi kunnskap om faktisk deltakelse i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i 2018.

Per 23. oktober 2018 har 378 fartøy adgang til å delta i lukket gruppe. Det er ingen begrensning mht. hvor fartøyene kan fiske sin tildelte kvote. Men fordi dette er et kystnært fiskeri med små fartøy, antar vi at de fleste av fartøyene vil fiske i nærheten av der hvor fartøyet er hjemmehørende. Basert på denne antakelsen viser vi i tabell 5.2.1 en beregning av utdelt kvantum og overregulering i de tre geografiske områdene.

Tabell 5.2.1: Oversikt over kvotesituasjonen i de tre geografiske områdene i lukket gruppe, alle kvantum er oppgitt i antall leppefisk. Fartøykvoten er 45.000 stykk leppefisk.

Fangstområde	Kvote pr område	Antall fartøy ¹	Utdelt kvantum	Over regulering	Kvantum flatt pr fartøy
Sørlandet	3 600 000	85	3 825 000	6 %	42 353
Vestlandet	9 000 000	194	8 730 000	-3 %	46 392
Nord for 62°N	3 600 000	99	4 455 000	24 %	36 364
Totalt	16 200 000	378	17 010 000	5 %	42 857

¹ Kilde: Merke- og deltakerregisteret per 23. oktober 2018.

Totalt var fartøykvoten i 2018 overregulert med 5 %. Dersom vi antar at alle fartøyene fisker der hvor fartøyet er hjemmehørende, viser tabell 5.2.1 utdelt kvantum i de tre geografiske områdene.

I 2018 ble fartøykvoten i lukket gruppe fastsatt før vi hadde oversikt over antall fartøy. Når fartøykvote i 2019 skal fastsettes har vi informasjon om antall fartøy i lukket gruppe, også hvordan de fordeler seg etter hjemmehørende fylke. Basert på antakelsen om at fartøyet fisker i nærmiljøet, er det teoretisk mulig å beregne fartøykvoter for hvert av de tre geografiske områdene.

I reguleringsopplegget er det imidlertid ingen begrensning på hvor fartøyene kan fiske, og et fartøy kan fiske tildelt kvote i alle de tre geografiske områdene, uavhengig av hvor fartøyet er hjemmehørende. Dersom vi fastsetter ulike fartøykvoter i de tre geografiske områdene, kan fartøyene drive kvotetilpasning ved å flytte fiskeriaktiviteten mellom geografiske områder. Med en slik situasjon vil det være vanskelig å følge opp fartøyene mht. hva de har i kvote, og vi kan komme i en situasjon der beregningsgrunnlaget for fartøykvoten avviker mye fra deltakelsen i det aktuelle området. Ut i fra en samlet vurdering anbefaler derfor fiskeridirektøren at det fastsettes like fartøykvoter for alle fartøy i lukket gruppe.

Det er flere element som påvirker uttaket av leppefisk; hvor stor grad den enkelte utnytter fartøykvoten sin, tilgangen på leppefisk, temperatur, værforhold osv. Det kan derfor være utfordrende å treffe med en fartøykvote som fastsettes før sesongen starter. Lukket gruppe hadde per 26. oktober fisket 16,4 millioner leppefisk (tabell 2.3.2). Fartøykvoten var 45.000 stykk leppefisk, men en del fartøy har også deltatt på refordelingen som ga et maksimalkvotetillegg på 5.000 leppefisk. 224 fartøy⁸ fisket mer enn 45.000 leppefisk, 93 fartøy fisket mellom 35.000 og 45.000 leppefisk. 35 fartøy fisket mellom 20.000 og 35.000 leppefisk og 35 fartøy fisket mindre enn 20.000 leppefisk. Refordelingen kom godt ut i sesongen og alle var ikke i posisjon til å delta på denne. I tillegg gjaldt ikke maksimalkvotetillegget ved fiske nord 62°N. Fiskeridirektøren foreslår at fartøykvoten settes til 48.000 leppefisk i 2019.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk i lukket gruppe reguleres med fartøykvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes lik fartøykvote for alle fartøy.

⁸ Opptelling av registreringsmerker.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøykvoten fastsettes til 48.000 stykk leppefisk i 2019.

5.2.2 Åpen gruppe

Kvoten til åpen gruppe skal dekke fisket til fartøy som deltar i åpen gruppe i medhold av deltakerforskriften 2019, samt fisket til ikke-merkeregistrerte fartøy som har fått tillatelse til å delta i fisket etter leppefisk (fritidsfiskere) og fisket under ungdomsfiskeordningen.

Sør for 62°N åpnet fisket 17. juli. 3 uker senere ble fisket etter leppefisk i åpen gruppe stoppet på Sørlandet. Tilsvarende ble fisket på Vestlandet stoppet i underkant av 4 uker etter åpning. Nord for 62°N åpnet fisket 31. juli, og fisket i åpen gruppe ble stoppet fem og en halv uke etter åpning.

Reguleringer som legger opp til kappfiske kan gi redusert kvalitet på fisken og et høyt fisketrykk over en relativt kort tidsperioden. Spesielt sør for 62°N ble det en kort fiskesesong i åpen gruppe. Fiskeridirektøren foreslår derfor å redusere maksimalkvoten til 5.000 leppefisk.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk i åpen gruppe reguleres med maksimalkvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes lik maksimalkvote for alle fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten fastsettes til 5.000 stykk leppefisk i 2019.

5.3 KVOTE PÅ ART

Frem til nå har uttaket av leppefisk vært regulert som én art. Oppdretters etterspørsel etter de ulike artene og tilgjengelighet vil være bestemmende for hvilke av artene som beskattes. Også prisen fiskerne får for de enkelte artene vil kunne føre til at en fisker mer målrettet mot enkelte arter.

Havforskningsinstituttet viser i sitt råd til at fartøykvotereguleringen sannsynligvis fører til at det fiskes mer målrettet etter berggylte, fordi berggylte har en mye høyere førstehandsverdi per fisk enn de andre artene. Havforskningsinstituttet anbefaler derfor at det fastsettes en egen kvote på berggylte fra og med 2019. Når det gjelder kvotenivået viser Havforskningsinstituttet til at «*Basert på en totalvurdering av trender i forsøksfisket og svak rekruttering i østlige Skagerrak, samt at nåværende minstemål ikke tar høyde for artens sårbare livshistorie, anbefaler HI at uttaket reduseres med 50 % fra nivået i 2018.*» Dette rådet er basert på en føre-var tilnærming. Gitt at rådene om minstemål og maksimalmål (22 og 28 cm) tas til følge, «*anbefaler HI at maksimalkvoten på berggylte blir satt til 80 % av uttaket for 2018.*»

Redskapen som benyttes i fisket etter leppefisk selekterer ikke på art. Det er påbudt å benytte inngangssperre som skal hindre større fisk og skalldyr å komme inn i redskapen, samt fluktåpning slik at den minste fisken skal få anledning til å gå ut av redskapen nede på fangstdypet. Fluktåpningen er tilpasset et minstemål på 11 cm, slik at selv med fluktåpninger må fisker sortere fangsten om bord.

I 2015 ba Fiskeridirektoratet om høringsinstansenes syn på Havforskningsinstituttets forslag om å øke minstemålet på grønngylt til 12 cm og minstemålet på berggylte til 20 cm. Minstemålet på grønngylt ble endret til 12 cm, men basert på høringsdokumentet og tilbakemeldingene i høringen ble minstemålet for berggylte satt til 14 cm. Det ble i oppsummeringen av høringen blant annet vist til tabellen 5.3.2;

Tabell 5.3.1: Tap (i prosent) av berggylt ved et minstemål på 16, 18 og 20 cm⁹.

Minstemål	16 cm	18 cm	20 cm
11 cm	25,3	37,5	50,2
13 cm	23,3	35,8	48,8

Havforskningsinstituttet viser i rådet for 2019 til at å endre minstemålet på berggylte til 22 cm og maksimumsmålet til 28 cm gir et estimert «fangsttap» på ca. 60 prosent. Innsatsen må økes for å fange samme mengde berggylte til omsetning. Den økte innsatsen vil gi økt sortering av alle leppefiskartene og mange leppefisk vil sannsynligvis bli fanget i redskapen og gjenutsatt flere ganger.

Havforskningsinstituttet viser til at utsatt fisk har høy overlevelse. Det er imidlertid mange forutsetninger som må være tilstede for god overleving ved gjenutsetting, blant annet må sorteringen gjøres umiddelbart på fangststedet, fisken må gjenutsettes i fjæren på korrekt dybde og på en slik måte at ikke predatorer (fisk og fugl) får tak i de. Vi har kunnskap om at flere av forutsetningene for høy overlevelse ikke overholdes i gjennomføringen av fisket. Noen av årsakene kan være at fiskeren ikke har kunnskap om hvordan dette bør gjøres eller det er tidsmessige årsaker. Det er begrenset kunnskap om overleving ved gjentatt utsetting.

Det er flere tema som bør diskuteres knyttet til forslaget om å endre minstemål og innføre maksimalmål for flere av leppefiskartene. Fiskeridirektøren foreslår derfor at det avholdes et eget møte om dette. Et slikt møte gir mulighet for en nærmere gjennomgang av forslaget og av konsekvensene av endrede minste- og maksimalmål. I et eget møte kan vi ha en bredere deltakelse av personer fra næring, forskning og forvaltning som har detaljkunnskap om fisket etter leppefisk.

Fiskeridirektøren foreslår å invitere forskningen, forvaltningen og næringen til et møte for å diskutere minstemål og maksimalmål i fisket etter leppefisk.

⁹ Basert på resultatene fra forsøksfisket i mai 2014 på Skagerrakkysten, viser tabell 1 tap av berggylt (i prosent) ved øking av minstemålet til 16, 18 eller 20 cm, sammenlignet med det generelle minstemålet på 11 cm og et kommersielt minstemål på 13 cm.

Havforskningsinstituttet anbefaler at det fastsettes en «*egen regional totalkvote på berggylte*».

Fra vi startet å regulere fisket etter leppefisk i 2011 har fisket etter berggylte vært et sentralt tema. Det var et ønske fra fiskerne, spesielt på Sørlandet, om et tidlig fiske etter berggylte, på samme tid som fisket etter de andre artene var stengt. Bakgrunnen for dette var at berggylte var mer tilgjengelig i denne perioden. I 2014 ble det gjennomført et forsøksfiske etter berggylte med det formål å opparbeide kunnskap om seleksjonsinnretninger i teiner og ruser som kunne bidra til å fiske selektivt etter berggylte. Resultatene fra forsøksfisket viser at det ikke er mulig å drive et selektivt fiske med ruser etter berggylte i mai. På bakgrunn av disse undersøkelsene har fiskeridirektøren besluttet å ikke åpne for et tidlig fiske etter berggylte. Senere åpningsdato på Sørlandet¹⁰ har også tatt bort det tidlige fisket etter berggylte som fant sted i mai og juni.

Tabell 5.3.2 viser utviklingen i fangst av de ulike leppefiskarten fra 2013 til 2018. Figur 5.3.1 viser utviklingen i fangst av berggylte fordelt på de tre geografiske områdene.

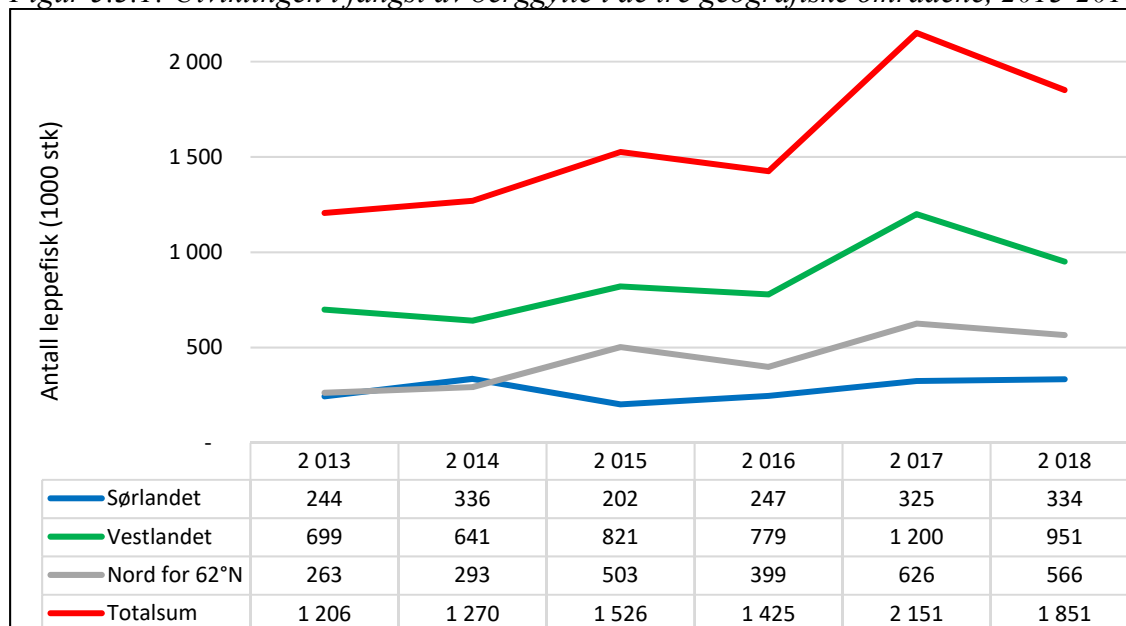
Tabell 5.3.2: Fangst (1000 stk) av leppefisk fordelt på art i årene 2013-2018 (hele landet).

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Berggylt	1 206	1 270	1 526	1 425	2 151	1 851
Bergnebb	8 907	11 685	9 165	8 612	12 937	7 926
Gressgylt	266	352	289	543	623	397
Grønngylt	5 107	7 957	9 798	11 591	12 103	8 097
Annen leppefisk	2	3	3	1	4	
Totalsum	15 488	21 267	20 781	22 172	27 818	18 271
	8 %	6 %	7 %	6 %	8 %	10 %

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2018. I perioden 2013-2017 er det også registrert noe fangst av rødnebb/blåstål og noe fangst i samlegroupe.

¹⁰ Se tabell 5.3.1 «Åpningsdatoer i fisket etter leppefisk i perioden 2011-2017, sak 19/2017 i reguleringsmøtet høsten 2017.

Figur 5.3.1: Utviklingen i fangst av berggylte i de tre geografiske områdene, 2013-2018.

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2018.

Figur 5.3.1 viser at uttaket av berggylte har økt med 60 % dersom vi sammenligner 2018 med 2013. På Sørlandet øker uttaket med 50 %, på Vestlandet med 40 % og en doubling nord for 62°N. I 2013 var andelen fanget berggylte 8 prosent av totalen. Denne andelen har vært stabil frem til i år når den øker til 10 %.

Innføringen av totalkvote og fartøyskvote i lukket gruppe har som formål å gi ro i fisket slik at fisker og oppdretter kan ha fokus på å gjennomføre et fiske som sikrer god kvalitet på fisken, og dermed høy overleving. Berggylte er den mest verdifulle fisken, og dersom det fastsettes en egen geografisk kvote på berggylte er det stor sannsynlighet for at vi ikke får den roen i fisket som vi ønsker. I åpen gruppe med maksimalkvoter vil en egen totalkvote på berggylte øke fisketakten enda mer fra oppstart av fisket. Reguleringsmessig vil det være nødvendig å fastsette uttaket av berggylte på fartøynivå.

Egen kvote på berggylte vil være enda et nytt element som skal følges opp. For å sikre at fangststatistikken gir oversikt over det korrekte uttaket fra leppefiskartene, er det viktig at det er den faktiske artsfordelingen som føres på Landings- og sluttsedlene. En uttaksbegrensning på en av artene kan gi insentiver til at berggylte «endrer» art på seddelen.

Stadig endringer i reguleringsopplegget og et mer finmasket reguleringsopplegg krever mer når en skal følge fiskeriet opp med kontroll. Fiskeridirektoratet mottar ofte henvendelser som viser til at det er behov for mer kontroll i fisket etter leppefisk.

Å fastsette egen kvote for berggylte er operasjonelt krevende, og vi ønsker et reguleringsopplegg som bidrar til at all berggylte registreres på seddel. Ut fra en helhetlig vurdering foreslår fiskeridirektøren at det gjøres minst mulig endringer i reguleringsopplegget i 2019, og at en bruker ressursene på å følge opp allerede innførte regulerings tiltak.

Fiskeridirektøren foreslår videreføring av 2018 reguleringen, dvs. at det ikke fastsettes en egen kvote for berggylte i 2019.

5.4 REFORDELING

I fisket etter leppefisk hvor fisken skal holdes levende er det spesielt viktig med ro i fisket, slik at det kan fokuseres på god kvalitet og høy overlevelse. Dette gjelder både for fisken som skal omsettes og den fisken som skal gjenutsettes. Det er også viktig å kunne planlegge gjennomføringen av fisket og levering, slik at fisken kan leveres når oppdretter har behov for fisken og er klar til å ta imot den.

12. september ble det foretatt en refordeling for fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe som fisker på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til 62° N. Fartøyene ble tildelt et maksimalkvotetillegg på 5.000 leppefisk. I etterkant av refordelingen mottok Fiskeridirektoratet flere henvendelser fra fiskere som mente at denne refordeling forstyrret det planlagte fisket. Flere hadde inngått avtaler om sen oppstart, og var derfor ikke i posisjon til å delta i en refordeling. Forventning om refordeling vil ha betydning for hvordan fisker planlegger 2019 sesongen.

Fiskeridirektoratet har i utviklingen av reguleringsopplegget vært svært opptatt å få på plass en regulering som gir ro i fisket og ikke danner grunnlag for kappfiske. Etableringen av lukket gruppe gjør at vi har oversikt over maksimalt antall fartøy som kan delta i 2019, og dette gir et godt grunnlag for å fastsette fartøykvoter. Basert på tidligere erfaringer vet vi likevel at det kan være vanskelig å treffe «blink». Faktorer som kvoteutnyttelse, tilgjengelighet, værforhold og etterspørsel påvirker også uttaket, slik at det faktiske uttaket blir ikke nøyaktig 18 millioner fisk, men noe over eller under. Sannsynligvis vil dette jevne seg ut når en ser flere år under ett. For å hindre støy i fisket etter leppefisk pga. forventninger om eventuelle refordelinger tilrår vi at det ikke gjennomføres refordelinger i 2019.

I forslaget til kvoter under punkt 5.2 *Kvoter på fartøynivå* har vi lagt til grunn at det ikke skal gjennomføres en refordeling.

Fiskeridirektøren foreslår at det ikke refordeles i fisket etter leppefisk i 2019. Dette gjelder hele landet.

5.5 FISKEPERIODE

5.5.1 Åpningsdato

I 2018 åpnet fisket 17. juli på Sørlandet og Vestlandet og 31. juli nord for 62°N. I sin kunnskapsstøtte for 2019 sesongen foreslår Havforskningsinstituttet å videreføre disse åpningsdatoene. Havforskningsinstituttet foreslår videre at dersom det er en uvanlig kald vår bør fisket først åpnes etter et prøvofiske for å avgjøre om gyteperioden er over.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk åpner 17. juli 2019 på Sørlandet og Vestlandet og 31. juli 2019 nord for 62°N.

De siste årene har åpningsdatoene kunne endres på bakgrunn av vitenskapelige undersøkelser gjennomført av Havforskningsinstituttet. Basert på råd fra Havforskningsinstituttet ble fisket etter leppefisk åpnet noe tidligere i 2016. I 2017 og 2018 ble ikke åpningsdatoene endret.

De foreslåtte åpningsdatoene er så sene at hovedgyteperioden med stor sannsynlighet vil være over når fisket åpner. Av hensyn til forutsigbarhet for fisker og kjøper legges det ikke opp til at åpningsdatoene skal endres før oppstart.

Fiskeridirektøren foreslår at åpningsdatoene ligger fast.

5.5.2 Sluttdato

I 2018 ble det for første gang innført stoppdato i fisket etter leppefisk. Det ble satt en felles stoppdato for hele landet. Stoppdatoen i 2018 er satt til 31. oktober kl. 20.00.

Det vises til kapittel 2.3.1 om utfordringer ved å fortsette fisket etter leppefisk utover høsten. Fiskeridirektoratet har mottatt innspill på at fisken er mindre tilgjengelig utover høsten. Produksjonen av rognkjeks har også økt de senere årene, og mange oppdrettere benytter denne som rensefisk når temperaturene synker. Det foreslås derfor å fastsette en tidligere stoppdato i 2019.

Fiskeridirektøren foreslår at en felles sluttdato settes for hele landet, og at den settes til 30. september 2019 kl. 20.00. Det foreslås videre at det settes en siste frist for å tømme alle innretninger for mellomlagring av leppefisk, og at denne settes til 3. oktober 2019 kl. 20.00.

5.6 REDSKAPSMENGDE

Fra 2014 har fisket etter leppefisk på Sørlandet vært regulert med redskapsbegrensning, og et merkeregistrert fartøy har ikke kunnet benytte mer enn 100 teiner og ruser til sammen. I resten av landet ble det innført redskapsbegrensning i 2017, og det kan fra merkeregistrert fartøy ikke benyttes mer enn 400 teiner eller ruser til sammen.

Redskapsmengden kan likevel ikke være større enn at røktingsregelen kan følges. Det er krav om daglig røkting av teiner og ruser som skal benyttes til fangst av leppefisk, med unntak for søn- og helligdager.

Fiskeridirektøren foreslås at årets regulering av redskapsmengde videreføres.

6 UNGDOMSFISKE

Ungdomsfiskeordningen gir ungdom mellom 12 og 25 år adgang til å drive fiske i sommerferien. I 2017 ble ordningen utvidet til også å omfatte fiske etter leppefisk ved at deltakelsen i fisket etter leppefisk ble omfattet av deltakerforskriften for 2017. Før 2017 har ungdom kunnet delta i fisket etter leppefisk gjennom fritidsfiskeordningen. Gjennom ungdomsfiskeordningen kan en, til forskjell fra fritidsfiskeordningen, delta med merkeregistrert fartøy.

I 2018 er det under ungdomsfiskeordningen registrert fangst tilsvarende 156.000 leppefisk. Denne fangsten er fisket av ca. 60 personer.

Ved levering av fangst fisket under ungdomsfiskeordningen skal det føres Landings- og sluttseddel, og det stilles krav om at det «*I rubrikken for registreringsmerke påføres det nummer som er tildelt av Fiskeridirektoratet.*». Dette er ikke fulgt opp ved landing av leppefisk i 2018.

For å få bedre oversikt over deltakelse og fangst under ungdomsfiskeordningen vil fiskeridirektøren foreslå følgende krav ved registrering av fangst; «*I feltet for kvotetype føres kode 5 som er koden for Ungdomskvote. I feltet for fartøy føres kode 1 hvis det fiskes fra et merkeregistrert fiskefartøy og kode 12 hvis det fiskes fra et fritidsfiskefartøy. Hvis det fiskes fra et merkeregistrert fartøy skal fartøyets fiskerimerke føres på seddelen. Fiskes det fra et fritidsfiskefartøy føres registreringsnummeret fra Småbåtregisteret hos Redningsselskapet eller i Skipsregistrene. Ungdomsfiskerens navn og personnummer skal fylles ut på de relevante felt i seddelen.*» Forslaget gjelder for fiske etter alle arter under ungdomsfiskeordningen.

Personer kan delta i fritidsfisket etter leppefisk fra ikke-merkeregistrert fartøy etter å ha fått særskilt tillatelse fra Fiskeridirektoratets regionkontor. For at slik tillatelse kan gis, må det foreligge en leveringsavtale med godkjent kjøper og fartøyet må være registrert¹¹ i Småbåtregisteret hos Redningsselskapet eller i Skipsregistrene. Det er naturlig at tilsvarende regler gjelder for de som fisker under ungdomsfiskeordningen

Ungdomsfiskeordningen i 2018 var gjeldende for hele landet i perioden fra og med 18. juni og til og med 10. august 2018. Fisket etter leppefisk åpnet 17. juli sør for 62°N og 31. juli nord for 62°N.

Formålet med ungdomsfiskeordningen er å gi ungdom en inngang til fiskeryrket ved å la de drive fiske i sommerferien. Åpningstidspunktet i leppefiskreguleringen er satt for å gi leppefisken ro i gyteperioden for å sikre rekruttering, slik at det blir tilgjengelig leppefisk i senere sesonger. Fisket åpner når hovedgyteperioden til leppefiskartene er over, og ungdomsfisket etter leppefisk bør følge fastsatte åpningsdatoer i fisket etter leppefisk.

I år ble fisket etter leppefisk på Sørlandet stoppet før ungdomsfiskeordningen var over, mens fisket på Vestlandet og nord for 62°N ble stoppet etter ungdomsfiskeordningen var stoppet. Etter 10. august mottok Fiskeridirektoratet henvendelser fra ungdom (som ikke hadde fisket for kr. 50.000) som ønsket å fortsette fisket etter leppefisk innenfor fritidsfiskeordningen.

¹¹ Gjeldende fra og med 2017 sesongen.

Fiskeridirektoratet mener det ikke er hensiktsmessig at en bytter reguleringsgruppe i løpet av sesongen. Fiskeridirektøren vil derfor foreslå at ungdomsfiskeordningen i fisket etter leppefisk gjelder i samme periode som åpen gruppe i det aktuelle geografiske området. Dvs. at ungdomsfiskeordningen stoppes når fisket i åpen gruppe stoppes.

Det er Nærings- og Fiskeridepartementet som fastsetter reglene knyttet til ungdomsfiskeordningen. På bakgrunn av årets erfaringer anbefaler fiskeridirektøren;

- Ungdomsfiskeordningen for fiske etter leppefisk åpner ikke før den fastsatte åpningsdatoen i det ordinære fisket.
- Fisket etter leppefisk under ungdomsfiskeordningen stoppes når fisket i åpen gruppe i samme område stoppes.
- For å delta i ungdomsfiskeordningen må kopi av leveringsavtale med godkjent kjøper være vedlagt ved registrering hos Fiskeridirektoratet og dersom det benyttes et ikke-merkeregistrert fartøy må dette være registrert i Småbåtregisteret hos Redningsselskapet eller i Skipsregistre
- For alle fiskerier under ungdomsfiskeordningen; I feltet for kvotetype føres kode 5 som er koden for Ungdomskvote. I feltet for fartøy føres kode 1 hvis det fiskes fra et merkeregistrert fiskefartøy og kode 12 hvis det fiskes fra et fritidsfiskefartøy. Hvis det fiskes fra et merkeregistrert fartøy skal fartøyets fiskerimerke føres på seddelen. Fiskes det fra et fritidsfiskefartøy føres registreringsnummeret fra Småbåtregisteret hos Redningsselskapet eller i Skipsregistre. Ungdomsfiskerens navn og personnummer skal fylles ut på de relevante felt i seddelen.

Fiskeridirektoratet vil oppsummere forslagene om endringer i reguleringsopplegget for ungdomsfiskeordningen i et eget brev til Nærings- og fiskeridepartementet.

7 POSISJON OG FANGSTRAPPORTERING

Det er kommet innspill om at fartøy som deltar i fisket etter leppefisk bør sende posisjonsdata til Fiskeridirektoratet. Bakgrunnen for dette er at fisket foregår spredt over store områder og at fartøyene raskt flytter seg mellom områder, noe som gjør det utfordrende å planlegge kontrollvirksomheten. I tillegg leveres fangsten direkte til oppdretter, og ikke på tradisjonelle mottaksanlegg, noe som gir utfordringer i kontrollsammenheng.

I brev av 24. september 2018 til Nærings- og Fiskeridepartementet¹² sendte Fiskeridirektoratet forslag om at alle fartøy uavhengig av lengde skal rapportere posisjons og fangstdata til fiskerimyndighetene. Fartøy over 15 meter har i flere år vært pålagt å rapportere posisjon og fangst.

Tilgang til posisjonsdata fra fartøy under 15 meter vil gi sikrere og mer robuste data av bedre kvalitet. Dette er blant annet viktig for å ivareta fiskeflåtens reelle behov for areal i kystsonen.

Fiskeridirektoratet foreslår av praktiske årsaker en trinnvis innføring;

Fra 1.1.2020: Alle fartøy 11 – 14.99 m st.l. (Antall fartøy: 662)

Fra 1.1.2021: Alle fartøy 10 – 10.99 m st.l. (Antall fartøy: 1649)

¹² Forslaget kan leses på: <https://fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2018/0918/OEnsker-mer-data-fra-fiskeflaaten>.

Fra 1.1.2022: Alle fartøy registrert i Fiskeridirektoratets register over merkepliktige fiskefartøy (Antall nye fartøy: 3304).

Fartøyene som deltar i fisket etter leppefisk er relativt små, og de fleste vil etter planen ikke bli pålagt elektronisk rapportering av posisjon og fangstdata før i 2022. Dersom det er spesielt viktig å spore fartøy som deltar i dette fiskeriet, kan dette løses ved at fartøy som skal delta i fisket etter leppefisk pålegges å starte rapporteringen tidligere enn 2022 som foreslått.